

Sheffield, en spændende universitetsby – studiebesøg på byens universitetsbiblioteker

Af Michael Kørner og Anne Pouplier

Et læringscenter og et bibliotek ved to engelske universiteter lægger stor vægt på at tilbyde en service af høj kvalitet. Gode studiefaciliteter er et led i den hårde konkurrence mellem uddannelsesinstitutionerne.

Michael Kørner

Edb-konsulent

Juridisk Laboratorium, Københavns Universitet
Michael.Korner@jur.ku.dk

Anne Pouplier

Bibliotekar

Juridisk Laboratorium, Københavns Universitet
Anne.Jersie.Pouplier@jur.ku.dk

Sheffield ligger i det smukke bakkede Yorkshire landskab halvanden times togtur fra Manchester. Den gamle industriby (også kendt fra filmsuccesen *The Full Monty*) er efter en lang periode med arbejdsløshed blomstret op igen, og byen bærer præg af mange nybyggerier og et livligt studentermiljø.

Byen har to universiteter med sammenlagt over 40.000 studerende. Sheffield Hallam University er en ny moderne campus fra 1992 med rødder i Sheffield's polytekniske læreanstalt. The University of Sheffield er byens oprindelige og traditionelle universitet med rødder tilbage til 1828. Det primære formål med studieturen var at besøge The Learning Centre på Sheffield Hallam University, men derudover aflagde vi også besøg på Main Library på The University of Sheffield.

The Learning Centre, Sheffield Hallam University

Sheffield Hallam University har formået at skabe et læringscenter, der integrerer og understøtter:

- Bibliotek
- IT
- Læse- og gruppearbejdspladser
- Support for e-learning
- Brug af multimedier
- Udvikling af undervisningsmateriale og -tilbud
- Pædagogisk forskning og evaluering af læringsprocesser.

Universitetet består af tre campusområder med hver deres læringscenter, der organisatorisk er tæt sammenknyttede og tilsammen udgør The Learning Centre. Universitetet og læringscentret har deres baggrund i den udvikling, der fandt sted blandt videregående uddannelser i Storbritannien i 1990'erne. Perioden var præget af:

- En stigende mængde studerende
- Større forskelle blandt de studerende
- Presset økonomi
- Udvikling mod fleksibel og livslang læring
- Selvstændig og ressourcebaseret læring.

Læringscentret har fra starten været højt prioriteret af universitetets ledelse, hvilket gør, at integrationen mellem universitet og læringscenter foregår på alle niveauer i organisationen. Det har samtidig betydet en omdefinering af stillingsindhold, omrokeringer af ansatte samt nye modeller for samarbejdet mellem alle personalegrupper inklusive de akademiske medarbejdere på universitetet. Visionen bag læringscentret er at bidrage til universitetets succes ved at tilbyde service af høj kvalitet, der stimulerer de studerendes læring og understøtter lærernes virke. Ambitionen har fra starten været, at læringscentret skulle være en central faktor i universitetets læringsmiljø og ikke bare stille traditionelle biblioteksressourcer til rådighed. Det gør man blandt andet ved at tilbyde faciliteter og lokaler, der under-

støtter den individuelle og gruppebaserede læring, som universitetets undervisning bygger på.

Det ses klart i The Learning Centre's flagskib, Adsetts Centre, hvor man foruden selve læringscentret også huser Learning and Teaching Institute, der forsker i læringsprocesser og er stedets forskningsforankring. Både i planlægningen og den daglige drift af Adsetts Centre er der lagt stor vægt på at skabe rammer, hvor de studerende føler sig velkomne, og som de opfatter som et rart opholdssted – både fagligt og socialt – da det fremmer studieforløbet. De rammer har man skabt på følgende måde:

- Åben, overskuelig indretning fordelt på fire etager, som kobles sammen af en central trappe (giver dog visse støjproblemer).
- Undervisningslokaler og auditorier.
- Forskellige støjzoner: stille, dæmpet, gruppe, mobiltelefoni og mødelokaler. Støjzonerne understøtter behovene for varierede studiemiljøer.
- Fleksibel indretning (f.eks. er alle kabler til IT mv. placeret i gulvene).
- Adgang til stort set samme faciliteter på alle fire etager – gælder bøger, tidsskrifter, læse- og gruppearbejdspladser, kopiering, IT, øvrige multimedier m.v.
- Lange åbningstider – det seneste år har man eksperimenteret med døgnåbent fem af ugens dage i størstedelen af semestret (bibliotekarer m.v. til kl. 21).

Studieturen er arrangeret for bibliotekarerne på Københavns Universitet af den lokale BF-klub. Klubben fungerer som fagligt netværk for bibliotekarer ansat på Københavns Universitet og har siden 1991 arrangeret en årlig studietur til danske eller udenlandske biblioteker.

En vigtig opgave for læringscentret er at medvirke til de studerendes egen læring i et vejlederstøttet miljø. De studerende skal i løbet af studiet tilegne sig en række grundlæggende færdigheder og blive mere selvhjulpne, eksempelvis via:

- Obligatoriske opgaver, der skal styrke færdigheder i opgaveskrivning, mundtlig fremstilling etc.
- Aktiviteter, der skal forberede de studerende på et arbejdsliv efter studiet.
- Web-baserede, interaktive tutorials, bl.a. i informationssøgning.
- Informationsskranker med biblioteks- og IT-personale. Desuden personlig vejledning via e-mail og telefon.

Main Library, University of Sheffield

Main Library er et traditionelt universitetsbibliotek, forstået på den måde, at det primære fokus er på formidling af bøger, tidsskrifter og elektroniske ressourcer. Derudover lægger biblioteket stor vægt på samarbejdet med universitetet, hvor de bl.a. tilbyder en kontaktpersonordning og kursustilister med henvisninger til relevant trykt og elektronisk undervisningsmateriale. Main Library gør også en del ud af at tilbyde særlig støtte til studerende med særlige behov, f.eks. betjening af fjernstuderende og handicappede brugere. Via britisk lovgivning er der stort fokus på handicappede og deres problemer i forbindelse med benyttelse af offentlige serviceydelser. Det er alle typer handicap som er omfattet af lovgivningen, så biblioteket har bl.a. stort fokus på brugere med ordblindhed og andre handicap, som ikke er umiddelbart synlige.

I de seneste år har Main Library også været i gang med at tilpasse organisation og bibliotek, så det bedre vil kunne imødekomme de forventninger, som brugerne har til et moderne bibliotek. I 2003 afsluttede biblioteket en større organisationsændring, hvor man har arbejdet på at gøre biblioteket til en mere serviceorienteret organisation – da vi var på besøg havde biblioteket f.eks. lige haft stor succes med at holde døgnåbent alle ugens dage i forårets eksamensperiode. P.t. er biblioteket i gang med at planlægge udvidelser, så Main Library kan opbygge et læringscenter med funktioner på linie med The Learning Centre ved Sheffield Hallam.

Denne udvidelse er et meget godt eksempel på den hårde konkurrence, der er mellem de videregående uddannelsesinstitutioner i Storbritannien, og hvor bibliotek og læringscenter bliver vigtige faktorer i denne konkurrence. Retfærdigvis skal dog nævnes, at de to universiteter i Sheffield også samarbejder, selvom de geografisk er nærmeste konkurrenter.

I forhold til bibliotekarerne fra jura kom studieturen til Sheffield på det helt rigtige tidspunkt, da Juridisk Laboratorium – de jurastuderendes bibliotek – er i gang med en udvidelse på 600 kvadratmeter, hvor flere IT-faciliteter og forskellige typer af læse- og arbejdspladser er et vigtigt element. På den baggrund har vi haft en god inspirationskilde i The Learning Centre, da tanken med udvidelsen bl.a. har været i højere grad at få implementeret idéerne bag et læringscenter anvendt i en mindre målestok.

Kort om The Learning Centre, Sheffield Hallam University www.shu.ac.uk

- Betjener 24.000 studerende og 3.000 ansatte.
- Har ca. 2000 studiepladser og 600 computere.
- The Learning Centre består af tre afdelinger: Adsetts Centre, Collegiate Learning Centre og Psalter Lane Learning Centre.
- På en typisk uge har de tre afdelinger tilsammen haft 53.000 besøgende, udlånt/modtaget 65.000 bøger og besvaret 2336 forespørgsler.

Kort om Main Library, The Sheffield University www.shef.ac.uk

- Betjener 23.000 studerende og 5500 ansatte.
- På årsbasis har Main Library ca. 1.600.000 besøgende og et udlån på 900.000 (desværre har vi ikke sammenlignelige tal for de to institutioner).

Kort om baggrunden for studieturen

Studieturen til Sheffield fandt sted 9. – 12. juni 2004 og var arrangeret for bibliotekarerne på Københavns Universitet af den lokale BF-klub. Klubben fungerer som fagligt netværk for bibliotekarer ansat på Københavns Universitet og har siden 1991 arrangeret en årlig studietur til danske eller udenlandske biblioteker. Turene er normalt arrangeret, så de består af en fælles del af interesse for alle (universitets- og/eller nationalbibliotek) og en individuel del, hvor hver enkelt bibliotekar aftaler besøg på beslægtede fag-, institut- eller studenterbiblioteker. Således besøgte bibliotekarerne fra Det Juridiske Fakultet også Crookesmoor Library, som er et institutbibliotek ved Sheffield University og dækker jura, kriminologi og EU.

Sheffield Hallam University www.shu.ac.uk
Main Library, The Sheffield University www.shef.ac.uk